

Välkommen till höstens program!

4 oktober Spanska sjukan

”... Jämtland är en av de svårast hemsökta delarna av Sverige. Somliga dagar insjuknar ända till 50 eller fler. Alla är vi rädda”.

Dessa ord är från unge Karls dagbok från 6 september 1918. Han växte upp i Lockne och var en av många som bevittnade Spanska sjukans härjningar. Östersund var den stad i Sverige som drabbades hårdast och kallades därför också ”Spanska sjukans huvudstad”.

*Medverkande: Jim Hedlund,
Landsarkivet i Östersund*

11 oktober Sex sekler av konstsamlande

Bild: Richard Bergh, *Hypnotisk seans, 1887.*
Nationalmuseum, NM 1851

Utifrån verken i utställningen ”Sex sekler av samtid” i Nationalmuseum Jämtli berättar Christina G. Wistman mer om Nationalmuseums samlingar och hur de växt fram. Jämförelser görs med exempelvis Jämtlis konstsamling. Vad är det man vill ha, eller till och med måste ha med i en konstsamling för att den ska visa kvalitet?

*Medverkande:
Christina Wistman, Jämtli*

18 oktober Armfeldts karoliner

I år är det 300 år sedan Armfeldts karoliner försökte inta Trondheim. I och med Karl XII:s död avbröts anfallet och under reträtten frös 3 000 soldater ihjäl på fjället i storm. Varför anföll man Norge? Hur var det för civilbefolkningen? Anders Hansson berättar om fälttåget och dess konsekvenser.

Medverkande: Anders Hansson, Jämtli

25 oktober Sundins affärer i Enafors och Handöl

Målning av Anton Genberg 1898. Privat.
Enaforsholm med Storsnasen i bakgrunden.

Genom Mellanriksbanan öppnades Västjämtland för turism och skogsindustrier. Förmögna sågverksägare byggde jaktvillor i fjällvärlden. Grosshandlare Sundin köpte tillsammans med några vänner fastigheter i Enafors och Handöl och bildade Enafors AB. En av de gårdar som inköptes var Enaforsholm. Där träffade Sundin konstnären Anton Genberg som sökte sina motiv i fjällvärlden. Sundin engagerade Genberg för att utsmycka sin nya villa i Stavre.

Medverkande: Mats Rolén, författare

8 november Snilleriket

Leif Wikner berättar om 15 snillen och märkliga människoöden som alla har sin anknytning till södra Storsjöbygden. De är alla spännande säringar i något avseende och människor som ”tänkt på tvärs” mot gängse normer, som vågat ta steget ut i det okända och lämnat spår i historien lokalt, nationellt eller globalt. Flera av deras verksamheter finns fortfarande bevarade.

Medverkande: Leif Wikner

15 november Hästen och människan i samspel

Hästens betydelse i vår historia kan inte nog understrykas. Wängens hingstuppfödninganstalt hade stor betydelse eftersom bevarandet och utvecklandet av den nordsvenska hästrasen var ett projekt som sträckte sig långt över länsgränserna. Orsa är en av de trakter där kärleken till och intresset för hästar genom seklerna varit särskilt påfallande. Föredraget följer Orsas hästkultur från äldsta tid till fram emot 1900-talets mitt.

Medverkande: Birgitta Lillpers, författare

22 november Nedslag i Jämtlands modehistoria

Hur skiljer sig egentligen klädseln på en dam från 1780-talet från en dam klädd i 1890-talets senaste snitt? Varifrån kom modets influenser till Jämtland och bar man egentligen folkdräkt i historisk tid? Bilder och modevisning i samarbete med Jämtlis Gynnare.

*Medverkande: Lowissa Frånberg
& Gynnarna, Jämtli*

29 november Ficktjuvar, spioner och allmänt skvaller...

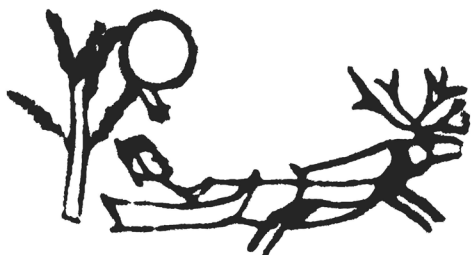

I arkiven kan man hitta de mest fantastiska berättelser! Tillsammans gör vi en resa genom århundradena där vi möter personligheter, livsöden eller helt enkelt bara bra historier. Vissa kanske ni redan känner till, andra har ni förmodligen aldrig hört talas om.

*Medverkande: Mia Nilsson & Jim Hedlund,
arkivpedagoger, Arkivet i Östersund*

6 december

Stroehte, om samiskt julfirande i äldre tid

I förkristen tid betraktades julmånen som helig. Då skulle stillhet råda i vistet. Vid jul-tiden förrättades offer av kött och flott i små näverbåtar. Man trodde också att de döda var särskilt aktiva under julnatten. Efter kristnan-det har sedvänjor som julbadet med ”det trefaldiga riset” levt kvar till tjugonde seklet. Och hunden skulle ha sin speciella julkost!

Medverkande: Bo Lundmark

13 december

Lucia – en brokig historia

Dagens luciafirande med en ljuspydd Lucia i täten för skönsjungande tärnor, stjärngossar och tomtar har en brokig historia med många rötter. Hör mer om hur italienska helgon, Adams första fru, Odens jakt, katolsk fasta, julslakt, farliga nätter, Kindchen Jesus och ungdomliga upptåg blev till dagens Lucia. Vi avslutar med en liten Lucia-övertäckning!

Medverkande: Torgärd Notelid,
Marina Andersson & Lena Bengtsson, Jamtli.

Arkivet i Östersund, Arkivvägen 1, Östersund

Landsarkivet i Östersund, tfn 010-476 89 00, val 3,
hemsida: riksarkivet.se/ostersund

Föreningsarkivet i Jämtlands län, tfn 063-10 06 07,
hemsida: www.faj.se

Jamtli, Museiplan, Östersund
tfn 063-15 01 00, hemsida: www.jamtli.com

Läs mer om våra aktiviteter och evenemang på
hemsidan: arkivetiostersund.se och Facebook: [arkivetiostersund](https://www.facebook.com/arkivetiostersund)

Vill du få nya upplevelser och intryck, roas för stunden eller lära för livet? Då är After Work något för dig! Vi möts varje torsdag kl. 13.00 för ca en timmes föredrag, visning, föreställning etc. Fritt inträde. Ingen förhandsanmälan krävs.

Östersund: Biljetter till Rentzhogsalen delas ut i Jamtlis reception med start klockan 11:45. Insläpp sker klockan 12:45 och programmet startar klockan 13:00. De som eventuellt inte får plats kan följa föredraget genom direktsändning till Sjögrensalen på Arkivet.

Föreläsningarna direktsänds till:

Bräcke, Folkets Hus, 0693-35 34 33

Funäsdalen, Fjällmuséet i Härjedalen, 0684-164 25

Hammarstrand, Centrumhuset, 0696-105 22,

Hede, Församlingshemmet, 0684-100 11

Klövsjö, Föreninga, 070-31 30 710

Krokom, Magneteten, 0640-161 50

Lillhärdal, Biblioteket, 070-677 04 35

Myrviken, Träffpunkten, 0643-106 55

Offerdal, Sockenstugan i Ede, 0640-300 08

Rödön, Bygdegården, 070-583 76 27, 070-665 38 10

Storsjö, Träffpunkt Fjällviolen, 010-470 01 21

Strömsund, Folkets Hus, 0670-162 62

Sveg, Biblioteket, 0680-161 22

Åre, Biblioteket, 0647-168 34

På samtliga platser finns det möjlighet att köpa fika!

Fotografierna tillhör, om inte annat anges: Landsarkivet, Föreningsarkivet, Jamtli eller föredragshållarna

After work

Höstprogram 2018

Arrangör: Arkivet i Östersund i samarbete med Jamtli
Tid: Torsdagar klockan 13.00

Föreläsningarna äger rum på Jamtli i Rentzhogsalen
och sänds via storbildsskärm till följande platser:

Bräcke, Folkets Hus

Hammarstrand, Centrumhuset

Klövsjö, Föreninga

Lillhärdal, Biblioteket

Offerdal, Sockenstugan i Ede

Storsjö, Träffpunkt Fjällviolen

Sveg, Biblioteket

Funäsdalen, Fjällmuséet

Hede, Församlingshemmet

Krokom, Magneteten

Myrviken, Träffpunkten

Rödön, Bygdegården

Strömsund, Folkets Hus

Åre, Biblioteket